

مطالعه تاثیر سیستم های اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران در بانک کارآفرین

علیرضا سرکانی^۱، دکتر غلامرضا سقایی^۲، دکتر محمدرضا عسگری^۳
دانشگاه یادگار امام (ره) شهر ری: serkani.alireza@yahoo.com

چکیده

در دنیای امروزی، سازمان ها به منظور شناسایی تحولات محیطی و کسب موفقیت در میدان رقابت، باید از نوعی تصمیم گیری بهره گیرند که آینده نگر و محیط گرا باشد. به علت اهمیت تصمیم گیری در سازمان، نیازمند مجموعه اطلاعاتی هستیم که با بررسی محیط خارجی و داخلی سازمان، استراتژی های مناسب را شناسایی و آن را با توجه به چشم انداز و استراتژی سازمانی هماهنگ نماید. از آنجا که اطلاعات صحیح حسابداری در سازمان ها نقش مهم و حساسی را در ایجاد مزیت رقابتی و پیشرفت ایفا خواهند نمود، باید دنبال افزایش استفاده از آنها در فرآیند تصمیم گیری برآییم. برای بهبود تصمیم گیری مدیران در سازمان تکنیک های مختلفی وجود دارد که یکی از آنها استفاده از سیستم اطلاعات حسابداری است.

به منظور روشن تر شدن این تاثیر، این تحقیق در «بانک کارآفرین» با هدف پاسخ گویی به این سوال که «سیستم اطلاعات حسابداری چه تاثیری بر بهبود تصمیم گیری مدیران دارد؟» انجام شده است. جامعه آماری تحقیق (N) ۱۶۳ نفر (شامل مدیران شعبه، معاونین شعبه و مدیر ادارات در استان تهران) بود که با استفاده از روش نمونه گیری ساده تعداد نمونه (n) ۱۱۵ نفر مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار جمع آوری داده ها پرسشنامه بوده است؛ که توسط محقق و به کمک اساتید راهنما و مشاور طراحی شد که پس از اطمینان از روایی و پایایی، مورد استفاده قرار گرفت. این تحقیق در زمره تحقیقات توصیفی از نوع پیمایشی می باشد. داده های جمع آوری شده تحقیق با استفاده از نرم افزار تحلیل آماری SPSS نسخه ۲۲ و لیزرل نسخه ۸،۵۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و از آزمون تحلیل عاملی تأییدی و مدل معادلات ساختاری استفاده شده است. نتایج نشان داد که همبستگی قوی میان «سیستم اطلاعات حسابداری» و «بهبود تصمیم گیری مدیران» در این تحقیق وجود دارد و تمامی ابعاد سیستم اطلاعات حسابداری اعم از مرتبط بودن، قابل فهم بودن، قابل مقایسه بودن، قابل اتکا بودن و به موقع بودن اطلاعات بر بهبود تصمیم گیری مدیران در این بانک تاثیر بسزایی دارند.

واژگان کلیدی: سیستم اطلاعات حسابداری، بهبود تصمیم گیری، مرتبط بودن اطلاعات، قابل فهم بودن اطلاعات، قابل مقایسه بودن اطلاعات، قابل اتکا بودن اطلاعات، به موقع بودن اطلاعات، بانک کارآفرین.

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) شهر ری - تهران - ایران

^۲ - عضو هیات علمی دانشکده مدیریت و حسابداری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) شهر ری - تهران - ایران

^۳ - عضو هیات علمی دانشکده مدیریت و حسابداری - دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (ره) شهر ری - تهران - ایران

۱. مقدمه

امروزه هیچ سازمان، شرکت یا بنگاهی بدون دستیابی به اطلاعات مربوط، صحیح و به موقع قادر به ادامه فعالیت نخواهد بود. مدیریت امروزه بیش از گذشته، خود را در مقابل تغییرات و تحولات سریع تکنولوژی و اقتصادی دیده که در صورت عدم انطباق با شرایط جدید از صحنه اقتصاد حذف می گردد. هیچ مدیری ولو اینکه بسیار باهوش و دانا باشد، بدون اطلاع از حقایق کار و عملیات یک مؤسسه، نمی تواند تصمیم درست و مناسبی اتخاذ نماید. مدیرانی که بر اساس فرضیات و اعتقادات شخصی و بدون توجه به واقعیت‌های مؤسسه، تصمیماتی اتخاذ کرده اند نتایج نامطلوبی به بار آورده و مؤسسه خود را در تنگنا و فشار مالی و بحران اقتصادی قرار داده اند. مجموعه این شرایط و نیاز به اطلاعات دقیق، صحیح و به موقع جهت برنامه ریزی، سازماندهی، تصمیم گیری و نهایتاً کنترل باعث گردیده تا حسابداری (به ویژه حسابداری مدیریت) به عنوان یک سیستم اطلاعاتی مطلوب و یک واحد ستادی مطرح گردد که جهت تصمیمات مختلف، اطلاعات مساعدی به مدیریت ارائه می نماید.

یکی از فاکتورهای مهم در تصمیم گیری مدیران اطلاعات است. داشتن اطلاعات دقیق، صحیح، به هنگام باعث بالا رفتن سرعت تصمیم گیری شده و جلوی اتخاذ بسیاری از تصمیمات نادرست را خواهد گرفت. اما باید بررسی نمود که چنین سیستم های اطلاعاتی تا چه اندازه توانسته به مدیران سازمان ها در بهبود تصمیم گیری کمک نماید و آیا توانسته چنین سیستم‌هایی انتظارات مدیران را در تصمیم گیری ها برآورده نماید؟

حسابداری زیر مجموعه اصلی و اساسی از سیستم اطلاعاتی مدیریت است که وظیفه اصلی تامین نیازهای اطلاعاتی سطوح مختلف مدیران در زمینه برنامه ریزی و کنترل منابع، ارزیابی عملکرد و تصمیم گیری می باشد. در نتیجه اطلاعات فراهم شده توسط این سیستم غالب فعالیت ها و عملیات شرکت را در بر می گیرد. از این رو بدون داشتن سیستم حسابداری مناسب و کارا، رهبری مطلوب عملیات و فعالیتها در جهت دسترسی به هدف ها و برنامه های مدیریت شرکت ها و موسسات ممکن نیست و در نهایت اقدامات مدیریت محدود به تصمیم گیری ها و کنترل موردی و بدون ضابطه و هدف خواهد بود (ثقفی، ۱۳۷۱).

سیستم اطلاعاتی حسابداری با هدف کمک به مدیریت در امر تصمیم گیری به وجود آمده است و همگام با گسترش و پیچیدگی سیستم تولید، رشد و گسترش پیدا کرده است. موفقیت حسابداری مدیریت بستگی به این دارد که بتواند با ارائه اطلاعات حسابداری، تصمیم گیری مدیران را بهبود بخشد (بهرامفر، ۱۳۸۰).

در بانک ها بخش عمده تصمیمات مدیران به نحوی درگیر اطلاعات مالی است و به همین دلیل اطلاعات مالی در بیشتر موارد نقش کلیدی دارد. ضعف نظام اطلاعاتی بانک معمولاً نقصان نظام اطلاعاتی حسابداری را نیز در بطن خود دارد و ناتوانی در دسترسی صحیح و به موقع به اطلاعات مالی زیان هایی، گاه جبران ناپذیر به بار می آورد. بانک کارآفرین به عنوان یک بانک خصوصی در کشور بدنبال این است که بداند سیستم های اطلاعاتی حسابداری تا چه میزان بر روند تصمیم گیری مدیران و کارشناسانش تاثیر گذار است و آیا مدیران این بانک از این سیستم ها استفاده می کنند یا خیر. به همین منظور ما در این تحقیق، بدنبال آن هستیم تا نقش تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری را بر فرایند بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بررسی کنیم و سوال اصلی پژوهش خود را بر این نهادیم که سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری چه تاثیری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین دارد؟

۲. چارچوب نظری و پیشینه تحقیق

۲-۱. سیستم اطلاعات حسابداری^۴

امروزه یکی از شاخه‌های تخصصی حسابداری، طراحی سیستم های اطلاعاتی حسابداری است. مدیریت جهت تصمیم‌گیری راهبردی، نیازمند اطلاعاتی می‌باشد که عموماً به وسیله سیستم های اطلاعاتی حسابداری فراهم می‌شود (نیکومرام، ۱۳۹۱)

اگر بخواهیم یک تعریف جامع و کامل از سیستم اطلاعاتی حسابداری بیان کنیم می‌توانیم بگوییم: « سیستم اطلاعات حسابداری سیستمی است که عملیات جمع‌آوری و ذخیره‌سازی داده‌های مالی را طی فرایندهای حسابداری انجام می‌دهد و پس از پردازش این داده‌ها، اطلاعات مورد استفاده تصمیم‌گیرندگان سازمانی را (سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان، مدیران و ...) تولید می‌کند» (هیلتون، ۱۹۹۱: ۱۰).

سیستم اطلاعات حسابداری در نهایت با ارائه گزارش های هوشمندانه مالی می‌تواند تصمیم‌گیرندگان و مدیران سازمان را در برنامه‌های راهبردی‌شان کمک کند. هرچند یک سیستم اطلاعات حسابداری می‌تواند فقط شامل چند صفحه کاغذ و کتابچه راهنمای کاربر مبتنی بر یک سیستم حسابداری ساده باشد، اما امروزه سیستم اطلاعات حسابداری به‌عنوان سیستمی پیچیده مبتنی بر قابلیت‌های فناوری اطلاعات و فرایندها و روشهای سنتی و پیشرفته حسابداری است (هیلتون، ۱۹۹۱: ۱۰).

سیستم اطلاعات حسابداری زیر مجموعه اصلی و اساسی از سیستم اطلاعاتی مدیریت می‌باشد که وظیفه تامین نیازهای اطلاعاتی سطوح مختلف مدیران در زمینه برنامه ریزی و کنترل منابع، ارزیابی عملکرد و تصمیم‌گیری می‌باشد. در نتیجه اطلاعات فراهم شده توسط این سیستم غالب فعالیت ها و عملیات شرکت را در بر می‌گیرد. از این رو بدون داشتن سیستم حسابداری مناسب و کارا، راهبری مطلوب عملیات و فعالیت ها در جهت دسترسی به هدفها و برنامه های مدیریت شرکتها و موسسات ممکن نیست و در نهایت اقدامات مدیریت محدود به تصمیم‌گیری ها و کنترل کوردی و بدون ضابطه و هدف خواهد بود (بهرامفر، ۱۳۸۰). سیستم های اطلاعات حسابداری از اجزای اصلی زیر تشکیل شده است:

الف) کارکنان: کاربران سیستم های اطلاعات حسابداری؛

ب) روش ها و دستورالعمل ها: فرایندهای جمع‌آوری، مدیریت و ذخیره‌سازی داده‌های مالی؛

ج) داده ها: داده‌های مرتبط با سازمان و فرایندهای کسب و کار آن؛

د) نرم‌افزار: برنامه‌ای نرم‌افزاری جهت پردازش داده‌ها؛

ه) زیرساخت فناوری اطلاعات: سیستم ها و شبکه‌های کامپیوتری که امکان می‌دهد تا سیستم اطلاعات حسابداری در اختیار افراد مرتبط قرار گیرد؛

و) کنترل های داخلی و اقدامات امنیتی: مسائل امنیتی درون سیستم جهت حفاظت از داده‌ها (چراغی، ۱۳۹۰: ۴۳).

۲-۲. ابعاد سیستم های اطلاعات حسابداری:

اطلاعات سیستم حسابداری که برای مدیران ارشد سازمان ها و کارکنان دیگر درون سازمان تهیه می‌شود باید دارای ابعاد و ویژگی های زیر باشد:

⁴. Accounting Information System (AIS)

الف- قابل فهم بودن : اطلاعات حسابداری باید برای مدیران قابل فهم باشد. دانش مالی و نحوه ارائه اطلاعات، با این ویژگی در ارتباط است.

ب- مربوط بودن: مربوط بودن یکی از ویژگی‌های مهم اطلاعات حسابداری است. کلیه اطلاعاتی را که در تصمیم‌گیری نسبت به یک مساله موثر واقع شود، اطلاعات مربوط می‌نامند. بنابراین، مربوط بودن را می‌توان در قالب تأثیر اطلاعات حسابداری بر تصمیم‌های استفاده‌کنندگان در مورد ارزیابی نتایج رویدادهای گذشته و پیش‌بینی آثار رویدادهای فعلی یا آتی و یا اصلاح انتظارات آنان بیان کرد. اگر چه این ویژگی در تهیه گزارش‌های برون‌سازمانی و درون‌سازمانی اهمیت زیادی دارد، اما اهمیت آن در بررسی‌های درون‌سازمانی بیشتر است.

ج- قابل اتکا بودن (صحت) : اطلاعاتی قابل اتکا است که عاری از خطا و جانبداری باشد. کامل بودن، صحیح بودن، بی‌طرفانه بودن و قابلیت تایید داشتن از نشانه‌های قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری می‌باشد.

د- قابل مقایسه بودن: مدیران باید بتوانند اطلاعات حسابداری را در طول زمان، مورد مقایسه قرار دهند و نیز بتوانند وضعیت مالی و نتایج عملیات موسسه‌های دیگر را با موسسه خود مقایسه کنند. رعایت استاندارد‌های حسابداری و یکنواختی در ارائه اطلاعات قابلیت مقایسه را بالا می‌برد.

ه- به موقع بودن: به موقع بودن یعنی این که اطلاعات حسابداری در زمان مناسب در دسترس استفاده‌کنندگان قرار گیرد زیرا بسیاری از انواع اطلاعات به ویژه اطلاعات مالی، با گذشت زمان به سرعت ارزش و فایده خود را از دست می‌دهند. ویژگی به موقع بودن اطلاعات، در مورد گزارش‌های درون‌سازمانی به مراتب از اهمیت بیشتری برخوردار است زیرا این‌گونه اطلاعات، اغلب برای کنترل و اعمال نظارت بر عملیات روزانه به کار می‌رود (مکرمی، ۱۳۷۴: ۵۳).

۲-۲. مراحل طراحی و اجرای سیستم اطلاعات حسابداری:

مراحل طراحی و اجرای سیستم اطلاعات حسابداری به ترتیب به شرح زیر می‌باشند:

۱. بررسی اولیه یا امکان‌سنجی: این مرحله با درخواست کاربر جهت کامپیوتری کردن شروع می‌شود و اقداماتی از قبیل تعیین کاربران مسئول و محدوده سیستم، نواقص سیستم موجود و هدفهای سیستم پیشنهادی در این مرحله صورت می‌گیرد.

۲. تحلیل سیستم: در این مرحله محیط و سیستم فعلی کاربر با ابزاری همچون نمودار جریان داده‌ها، نمودار ارتباط بین موجودیتها و سایر ابزار شناخته‌شده معین می‌شوند.

۳. طراحی: فعالیت طراحی با استفاده از مشخصه‌های سیستم پیشنهادی به تعیین روش پردازش مناسب و تعیین فعالیتهای لازم در داخل آن می‌پردازد. در این مرحله مرز سیستم دستی و سیستم کامپیوتری نیز مشخص می‌گردد.

۴. پیاده‌سازی: این فعالیت شامل برنامه‌نویسی و یکپارچه‌سازی قسمت‌های مختلف به منظور تشکیل بدنه کامل سیستم پیشنهادی است.

۵. ارائه آزمونهای پذیرش سیستم (ارزیابی): مشخصه‌های ساخت سیستم طراحی شده باید به گونه‌ای باشند که کلیه اطلاعات ضروری جهت تعریف یک سیستم قابل قبول از دیدگاه کاربر را در بر گیرند. در نتیجه یکی از مشخصه‌هایی که باید تولید شود، ایجاد یک مجموعه آزمونها جهت قابل قبول بودن سیستم است. این مرحله می‌تواند پس از فعالیت تحلیل سیستم و همزمان با فعالیتهای طراحی و پیاده‌سازی انجام شود.

۶. اطمینان از کیفیت: به این فعالیت آزمون نهایی سیستم نیز گفته می‌شود. این فعالیت نیازمند انجام فعالیت آزمون پذیرش سیستم و فعالیت یکپارچه‌سازی سیستم است.

۷. توضیح دستورالعمل: در این مرحله باید قسمت‌های دستی سیستم به خوبی توصیف و چگونگی ارتباط این قسمت‌ها با قسمت‌های کامپیوتری مشخص گردد. محصول این قسمت، راهنمای سیستم خواهد بود.

۸. تبدیل و تغییر پایگاه داده‌ها: در این فعالیت، پایگاه داده‌ها را متناسب با سیستم جدید تغییر می‌دهند تا بتوان سیستم کامپیوتری جدید را با داده‌های گذشته تغذیه کرد.

۹. نصب (استقرار) سیستم: این مرحله که در حقیقت مرحله نصب سیستم اطلاعات حسابداری است، حساسترین و شاید مشکلترین مرحله در استقرار سیستم به‌شمار می‌آید. سیستمی که به صورت تفصیلی طراحی گردیده و با استفاده از اطلاعات فرضی و یا واقعی آزمایش شده است، در این مرحله باید به صورت نهایی پیاده‌سازی و جایگزین سیستم قبلی گردد. آموزش مقدماتی کارکنان با برگزاری جلسه‌های آموزش و تشریح سیستمها صورت می‌گیرد. پس از آشنایی کلیه عوامل اجرایی با هدفها، مشخصات و وجوه افتراق سیستم جدید با سیستم موجود، آموزش به هر یک از مسئولان اجرای سیستم در حوزه فعالیت خود با استفاده از اطلاعات فرضی یا واقعی انجام می‌گیرد (سجادی و طباطبائی نژاد، ۱۳۸۵).

۴-۲. تصمیم‌گیری^۵

اگر فعالیت‌های مختلف مدیریت را در نظر آورید به وضوح دیده می‌شود که تصمیم‌گیری جوهر تمامی فعالیت‌های مدیریت است. تصمیم‌گیری از اجزای جدایی‌ناپذیر مدیریت به‌شمار می‌آید و در هر وظیفه مدیریت به نحوی جلوه‌گر است. اگر بخواهیم تصمیم‌گیری به‌طور ساده‌ای تعریف کنیم، تصمیم‌گیری عبارت است از «انتخاب یک بهترین راه از میان راه‌های مختلف». همانگونه که از این تعریف مستفاد می‌شود کار اصلی تصمیم‌گیرنده دریافت راه‌های ممکن و نتایج ناشی از آنها و انتخاب اصلح از میان آنهاست، و اگر وی بتواند این انتخاب را به نحوی درست و مظلوب انجام دهد تصمیم‌های او مطلوب و سازنده خواهد بود. (الوانی، ۱۳۸۹: ۱۹۹). همچنین در تعریفی دیگر آمده است که «تصمیم‌گیری فرآیندی است که در پی آن راهی برای حل مساله و یا انجام کاری انتخاب می‌شود» (رضائیان، ۱۳۹۳: ۲۱۵).

تصمیم‌گیری تحت تاثیر تعدادی از عوامل است، از جمله:

- الف- عوامل عقلایی: منظور، عوامل قابل اندازه‌گیری از قبیل هزینه، زمان، پیش‌بینی‌ها و غیره می‌باشد. یک تمایل عمومی وجود دارد که بیشتر بدین عوامل پرداخته و عوامل غیر کمی را از یاد ببریم.
- ب- عوامل روانشناختی: مشارکت انسان در پدیده تصمیم‌گیری روشن است. عواملی از قبیل شخصیت تصمیم‌گیر، توانایی‌های او، تجربیات، درک، ارزشها، آمال و نقش او از جمله عوامل مهم در تصمیم‌گیری می‌باشند.
- ج- عوامل اجتماعی: موافقت دیگران بخصوص کسانی که تصمیم به نوعی بر آنان تاثیر می‌گذارد، از مسائل مهم تصمیم‌گیری است. توجه به این عوامل از مقاومت دیگران در برابر تصمیم می‌کاهد.

⁵. Decision Making

د- عوامل فرهنگی: محیط دارای لایه های فرهنگی متعددی است که به نام فرهنگ منطقه، فرهنگ کشور و فرهنگ جهانی خوانده می شود. همچنین فرهنگ خود سازمان نیز باید مطمح نظر قرار گیرد. این فرهنگها بر تصمیم فردی و یا سازمانی ما در قالب هنجارهای مورد قبول جامعه، رویه ها و ارزشها تاثیر می گذارند (Murdik, 1993: 235).

۵-۲. ابعاد تصمیم گیری

ابعاد مهمی که در فرآیند تصمیم گیری باید مدنظر قرار بگیرند عبارتند از :

الف- صحت^۶ تصمیم گیری : عبارت است از درجه سازگاری داده های نمایش داده شده و ذخیره شده با ارزش های صحیح و ارزشیابی کردن تمام راه حل های ممکن جهت اطمینان از صحت تصمیم گیری برای سازمان (احمدی، ۱۳۸۶) به عبارتی دیگر اگر اطلاعات دقیق و صحیح بوده و با واقعیت منطبق باشد و عاری از هر گونه خطا باشد می تواند به بهبود تصمیم گیری کمک کند (دانش نژاد، ۱۳۹۲).

ب- به هنگام بودن^۷ فرایند تصمیم گیری: به موقع بودن تصمیم گیری به معنای آن است که تصمیم گیرندگان به هنگام نیاز، به اطلاعات به هنگام نیز دست یابند. بدین معنی که در شرایط بحرانی که تصمیم گیری سریع ضروری است اطلاعاتی که مورد نیاز است، بی درنگ در دسترس قرار گیرد (احمدی، ۱۳۸۶). همچنین در شرایطی که افزایش سرعت در شناسایی مشکلات سازمان امری حیاتی است باید از اطلاعات به روز و به هنگام استفاده شود (دانش نژاد، ۱۳۹۲).

ج- دقت^۸ در فرایند تصمیم گیری: منظور این است که هنگام تصمیم گیری باید اطمینان کامل داشته باشیم اطلاعات روشن باشد و دقیقاً معنی داده هایی را که بر آن مبتنی است، منعکس سازد (احمدی، ۱۳۸۶). به عبارت دیگر هنگامی می توان گفت که فرآیند تصمیم گیری با دقت صورت گرفته است که از اطلاعات شفاف و روشن استفاده شود (دانش نژاد، ۱۳۹۲).

د- اقتصادی بودن^۹ فرایند تصمیم گیری: مقرون به صرفه بودن تصمیم گیری یعنی کم هزینه بودن از لحاظ نتایج حاصل از آنالیزهای منفعت و هزینه. به عبارتی دیگر زمانی می توان گفت که فرایند تصمیم گیری مقرون به صرفه بوده و به بهبود کمک می کند که این امکان را فراهم کند تا پردازش تعداد زیادی داده برای تصمیم گیری و همچنین افزایش مشارکت تمامی کارکنان در فرایند تصمیم گیری با کمترین هزینه ممکن میسر گردد (احمدی، ۱۳۸۶).

۶-۲. عوامل موثر در بهبود تصمیم گیری مدیران

بسیاری از عوامل وجود دارند که بر بهبود تصمیم گیری مدیران در سازمان موثرند؛ بعضی از آنها بیشتر در سطوح بالا موثرند تا در سطح پایین تر و برعکس. برخی از این عوامل عبارتند از:

الف- تصمیم های عادی پیش پا افتاده: بیشتر مدیران برای انجام دادن وظایف خود، تصمیم های متعارف زیادی می گیرند. این تصمیم ها براساس خط مشی ها، قوانین سازمانی و همچنین عادت ها و برتری های شخصی مدیر گرفته می شوند. البته مسلم است که مدیران نباید وقت خودشان را به همان میزان که برای تصمیم گیری های نامتعارف، یا زیاد جدی

⁶.accurate

⁷.timely

⁸.resolution

⁹.economic

مورد نیاز است، صرف تصمیم گیری های پیش پا افتاده کنند. مدیران در تصمیم گیری، مثل سایر جنبه های کار باید از خود انعطاف نشان دهند. اگر مدیری فقط به کتاب قانون بچسبد و قضاوت های شخصی را در مسیر بهبود مسایل مبتلا بکار بگیرد، از حد یک کارمند ساده بیشتر نخواهد بود.

ب - تصمیم های غیر عادی : اگر چه تصمیم های متعارف ممکن است وقت زیادی را از یک مدیر بگیرند، ولی آنچه باعث شکست یا موفقیت مدیران می شود، ناشی از تصمیم های نامتعارف آنهاست، یعنی تصمیم هایی که در رابطه با مشکل ها یا وضعیت های غیر معمول گرفته می شوند. گسترش یا نامحدود نشدن فعالیت ها در بازارهای خارجی، ساختن ماشین های تولیدی، یا خرید یک سیستم کامپیوتری پیشرفته، تماما " جزو وضعیت های تصمیم گیری از نوع نامتعارف اند. اینگونه تصمیم ها را مدیران در سطوح مختلف می گیرند. تصمیم هایی که یک سرپرست در سطح پایه ممکن است بگیرد، می تواند از اخراج یک کارمند تا تغییر در چگونگی قرار گرفتن وسایل و تجهیزات کاری و تغییر در فرآیند انجام گرفتن کار در قسمت وی باشد، ولی تصمیم نامتعارف که به شکست یا موفقیت یک سازمان منجر می شود، باید توسط مدیران سطوح بالاتر مانند: مدیرعامل، رییس و مالکان آن گرفته شود.

ج- مدت زمان موجود : مدت زمانی که برای تصمیم گیری اختصاص داده می شود، غالباً یک عامل مهم به شمار می آید. مدیران عمدتاً ترجیح می دهند که قبل از تصمیم گیری، به اندازه کافی برای تجزیه و تحلیل تمام راه های انجام دادن کار « گزینه ها » وقت داشته باشند، ولی کمتر مدیری از این امکان بهره می گیرد. بیشتر تصمیم ها می باید در وضعیتی گرفته شوند که از نظر زمانی محدودیت وجود دارد.

د- خطر کردن مربوط به تصمیم : خطر جویی مربوط به تصمیم گیری عبارت است از احتمال تاثیر سوء و معکوس ناشی از تصمیم گرفته شده بر سازمان. این عاملی است که مدیران آگاهانه و یا غیر عمد در تمامی تصمیم گیریشان اعمال می کنند (حاضر، ۱۳۸۰: ۲۱۱).

۲-۷. پیشینه تحقیق

خورشیدوند (۱۳۹۰) در مطالعه خود به بررسی سیستم گزارشگری حسابداری شرکت های عمرانی (مطالعه موردی: شرکت ارسا ساختمان) پرداخت و اینگونه نتیجه گیری کرد که سیستم گزارشگری شرکت، سیستم قابل قبولی بوده و گزارشات سیستم به موقع، قابل فهم و قابل مقایسه می باشد.

سمیه زرین چغایی (۱۳۸۹) به بررسی و ارزیابی نقش گزارش های سیستم اطلاعاتی حسابداری بانک اقتصاد نوین در تصمیم گیری مدیران آن پرداخته است. محقق عنوان می کند که گزارش های حاصل از سیستم اطلاعاتی حسابداری در بانک اقتصاد نوین در تصمیم گیری مدیران بانک نقش داشته و نتیجه گرفت که سیستم موجود، قابل قبول می باشد.

دستگیر و غالبی (۱۳۸۹) در مقاله ای با عنوان ویژگی های کیفی سیستم اطلاعات حسابداری در یک مطالعه موردی با هدف بررسی ویژگی کیفی سیستم حسابداری شامل قابل فهم بودن، مربوط بودن، قابل اتکا بودن، قابل مقایسه بودن و به موقع بودن سازمان مورد مطالعه جهت تهیه اطلاعات مورد نیاز مدیریت برای تصمیم گیری انجام گرفت. نتیجه حاصل گویای آن بود که سیستم حسابداری سازمان مورد مطالعه ویژگی کیفی سیستم اطلاعاتی حسابداری را در بر دارد.

روح الله چراغی (۱۳۹۰) به بررسی تاثیر بکارگیری سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران بانک سپه شهر کرمانشاه پرداخته است. براساس نتایج بدست آمده در این تحقیق، با توجه به تایید فرضیات پژوهش و نیازهای اطلاعاتی مدیران، بکارگیری سیستم اطلاعات حسابداری برای بهبود تصمیم گیری و موفقیت مدیران لازم و ضروری می باشد.

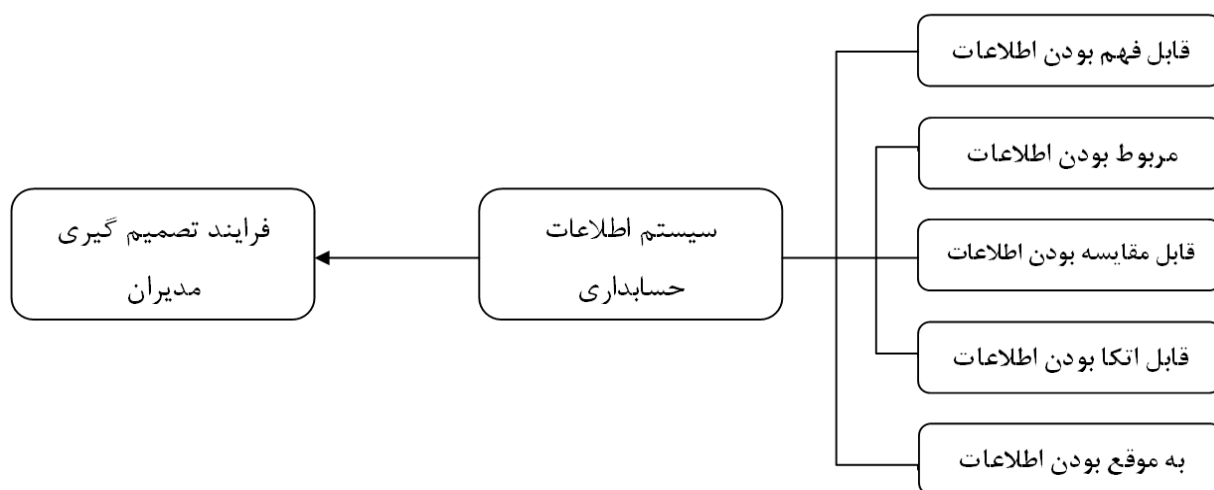
ماک (۲۰۰۶) در پژوهشی با عنوان مفاهیم ارزش ساز اطلاعات حسابداری به بررسی ضرورت شناخت ارزش اطلاعات پرداخته و بیان نمود به کارگیری سیستم های اطلاعاتی حسابداری نقش سازندهای در کنترل، برنامه ریزی و تصمیم گیری های مدیریت ایفا می نماید.

هدیهوس و پاتل (۲۰۰۸) در مقاله ای به بررسی نقش اطلاعات حسابداری در فرآیند تصمیم گیری در یک شرکت لبنی آلمانی پرداختند. نتایج نشان دهنده تمرکز بیشتر بر درک اثرات مهم مفهومی می باشد تا وابستگی محدود به جنبه های فنی اطلاعات حسابداری. بعلاوه، استراتژی ها جهت گیری های بلند مدت و تمرکز بیشتر بر اشتراکات از عوامل مهم در تصمیم گیری می باشد.

بول و تونجی (۲۰۱۲) در مقاله ای تجزیه و تحلیل اطلاعات حسابداری بعنوان ابزاری در تصمیم گیری مدیران را بررسی نموده اند. فرضیه های این پژوهش بیانگر این موضوع است که اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران موثر است، رابطه معناداری بین دیدگاه مدیران و اطلاعات حسابداری وجود دارد و در نهایت اینکه اطلاعات حسابداری بر روی عملکرد کارخانه تاثیر گذار است.

۳. مدل مفهومی و فرضیه های تحقیق

در شکل (۱) مدل مفهومی تحقیق ارائه شده است. در این چارچوب سیستم اطلاعات حسابداری بعنوان متغیر مستقل و تصمیم گیری بعنوان متغیر وابسته می باشد و تمامی متغیرها و مفاهیم اصلی و فرعی در آن با توجه به منابع مستند و معتبر علمی اخذ گردیده است. همانطور که ملاحظه می شود در این مدل سیستم اطلاعات حسابداری از ۵ بعد (قابل فهم بودن اطلاعات، مربوط بودن اطلاعات، قابل مقایسه بودن اطلاعات، قابل اتکا بودن اطلاعات، قابل بودن اطلاعات) تشکیل شده است.

شکل (۱) مدل مفهومی تحقیق

با توجه به مدل ارائه شده در این تحقیق و ابعاد موجود در آن به منظور بررسی تاثیر سیستم های اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری به ارائه فرضیه های تحقیق می پردازیم.
فرضیه اصلی تحقیق :

* سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.

فرضیات فرعی تحقیق :

- قابل فهم بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.
- مربوط بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.
- قابل مقایسه بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.
- قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.
- به موقع بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.

۴. روش تحقیق

پژوهش حاضر از حیث هدف، کاربردی و از حیث گردآوری داده ها از نوع پژوهش های توصیفی و از شاخه تحقیقات پیمایشی به شمار می آید. نمونه آماری این پژوهش، شامل ۱۱۵ شامل مدیران بانک کارآفرین (مدیران شعبه، معاونین شعبه و مدیر ادارات) در شهر تهران می باشند. روش نمونه گیری در این تحقیق روش نمونه گیری احتمالی ساده می باشد. در این پژوهش، از پرسشنامه «سنجش تاثیر سیستم های اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران» جهت جمع آوری اطلاعات استفاده شده است؛ که روایی و پایایی سوالات پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت.

جدول (۱) نتایج آزمون آلفای کرونباخ

متغیر	آلفای کرونباخ
قابل فهم بودن	۰/۷۶۷
مربوط بودن اطلاعات	۰/۷۴۲
قابل مقایسه بودن اطلاعات	۰/۵۷۴۲
قابل اتکا بودن اطلاعات	۰/۷۴۱
به موقع بودن اطلاعات	۰/۷۸۰
آلفای کل پرسشنامه	۰/۸۷۰

با توجه به اینکه مقدار آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ می باشد، می توان گفت همه متغیرهای تحقیق از پایایی قابل قبولی برخوردار می باشند.

۵. تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

جدول (۲) نشان دهنده وضعیت جمعیت شناختی اعضای نمونه می باشد که در زیر ارائه شده است.

جدول (۲) - ویژگی های جمعیت شناختی نمونه آماری

تعداد		متغیر جمعیت شناختی
۹۸	مرد	جنسیت
۱۷	زن	
۳۱	لیسانس	تحصیلات
۷۶	فوق لیسانس	
۸	دکتر	
۴۳	مدیر شعبه	سمت سازمانی
۵۹	معاون شعبه	
۱۳	مدیر ادارات	

قبل از وارد شدن به مرحله آزمون فرضها لازم است تا از وضعیت نرمال بودن داده ها اطلاع حاصل شود. تا بر اساس نرمال بودن یا نبودن آنها، آزمون ها استفاده شود. در این آزمون اگر سطح معنی داری بدست آمده از اجرای آزمون، بزرگتر از مقدار خطا یعنی $\alpha=0/05$ باشد فرض H_1 و در غیر اینصورت فرض H_0 تأیید خواهد شد.

H_0 : داده ها نرمال نیست (از جامعه نرمال نیامده اند)

H_1 : داده ها نرمال است (از جامعه نرمال آمده اند)

جدول (۳) - آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای متغیرهای تحقیق

متغیر	Sig (سطح معناداری)
قابل فهم بودن	۰/۰۹۱
مربوط بودن اطلاعات	۰/۰۷۳
قابل مقایسه بودن اطلاعات	۰/۱۵۰
قابل اتکا بودن اطلاعات	۰/۱۷۷
به موقع بودن اطلاعات	۰/۰۶۱

با توجه به اینکه سطح معناداری برای متغیرهای تحقیق بزرگتر از ۰/۰۵ است پس فرض H_1 تایید می شود و نتیجه می گیریم که داده های جمع آوری شده برای متغیرهای تحقیق نرمال است.

۶. آزمون فرضیه های پژوهش

در صورتی که یک متغیر نرمال باشد ما می توانیم از آزمون های پارامتری استفاده نمائیم و در صورتیکه متغیرها نرمال نباشند، مجوز استفاده از آزمون های پارامتری را نداریم. و باید برای آزمودن متغیرها از آزمون های ناپارامتری استفاده نمائیم.

با استفاده از آزمون کولموگروف – اسمیرنوف نتیجه گرفتیم که تمامی متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمالی می باشند، سپس برای آزمون فرضیات تحقیق از روش های پارامتری استفاده می نمائیم. حال به مقایسه میانگین متغیرهای تحقیق با مقدار عدد ۳ می پردازیم. چون مقدار میانگین یک جامعه با یک عدد مقایسه می شود از آزمون تی تک نمونه ای^{۱۰} استفاده می شود.

فرضیه اصلی تحقیق:

« سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.»

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

¹⁰ - One-sample T test

جدول (۴) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه اصلی تحقیق

خطای معیار میانگین	انحراف معیار	میانگین	تعداد جامعه	
0.02922	0.31334	4.3879	115	سیستم های اطلاعاتی حسابداری

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۴) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تأیید می شود.

جدول (۵) - نتایج آزمون t تک نمونه ای فرضیه اصلی تحقیق

Test value=3						
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف		تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	t	
بالایی	پائینی					
1.4458	1.3300	1.38789	.000	114	47.500	سیستم های اطلاعاتی حسابداری

برای فرضیه اصلی تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات بالاتر از ۳ می باشد. همانطور که در جدول (۵) مشاهده می شود، در سطح ۹۵٪ اطمینان (یا خطا ۵٪) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۴۷/۵۰۰) است، بنابراین فرض H_1 تأیید و فرض H_0 رد می شود. یعنی «سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معناداری دارد».

فرضیات فرعی تحقیق :

فرضیه فرعی اول :

« قابل فهم بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد.»

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل فهم بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل فهم بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

جدول (۶) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه فرعی اول تحقیق

خطای معیار میانگین	انحراف معیار	میانگین	تعداد جامعه	قابل فهم بودن اطلاعات
.04396	.47138	4.1623	115	

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۶) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تأیید می شود.

جدول (۷) - نتایج آزمون t تک نمونه‌ای فرضیه فرعی اول تحقیق

Test value=3						
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف		تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	t	قابل فهم بودن اطلاعات
بالایی	پائینی					
1.2494	1.0752	1.16232	.000	114	26.442	

برای فرضیه فرعی اول تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات بالاتر از ۳ می باشد. همانطور که در جدول (۷) مشاهده می شود، در سطح ۹۵٪ اطمینان (یا خطا ۵٪) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۲۶/۴۴۲) است، بنابراین فرض H_1 تأیید و فرض H_0 رد می شود. یعنی «

قابل فهم بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

فرضیه فرعی دوم:

« مربوط بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر مربوط بودن حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر مربوط بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

جدول (۸) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه فرعی دوم تحقیق

تعداد جامعه	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار میانگین
115	4.4087	.47909	.04468

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۸) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تأیید می شود.

جدول (۹) - نتایج آزمون t تک نمونه ای فرضیه فرعی دوم تحقیق

Test value=3					
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف	تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	T	مربوط بودن اطلاعات
1.4972	1.3202	1.40870	.000	114	31.532

برای فرضیه فرعی دوم تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات

بالتر از ۳ می باشد. همانطور که در جدول (۹) مشاهده می شود، در سطح ۹۵٪ اطمینان (یا خطا ۵٪) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۱۱/۵۳۲) است، بنابراین فرض H_1 تائید و فرض H_0 رد می شود. یعنی «مربوط بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

فرضیه فرعی سوم :

«قابل مقایسه بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل مقایسه بودن اطلاعات بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل مقایسه بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

جدول (۱۰) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه فرعی سوم تحقیق

تعداد جامعه	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار میانگین
115	4.6696	.35968	.03354

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۱۰) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تائید می شود.

جدول (۱۱) - نتایج آزمون t تک نمونه‌ای فرضیه فرعی سوم تحقیق

Test value=3					
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف	تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	t	قابل مقایسه بودن اطلاعات
1.7360	1.6031	1.66957	.000	114	49.777

برای فرضیه فرعی سوم تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات بالاتر از ۳ می باشد. همانطور که در جدول (۱۱) مشاهده می شود، در سطح ۰.۹۵ اطمینان (یا خطا ۰.۰۵) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۴۹/۷۷۷) است، بنابراین فرض H_1 تائید و فرض H_0 رد می شود. یعنی « قابل مقایسه بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

فرضیه فرعی چهارم:

« قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل اتکا بودن اطلاعات بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

جدول (۱۲) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه فرعی چهارم تحقیق

تعداد جامعه	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار میانگین
115	4.5797	.44170	.04119

قابل اتکا بودن اطلاعات

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۱۲) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تائید می شود.

جدول (۱۳) - نتایج آزمون t تک نمونه ای فرضیه فرعی چهارم تحقیق

Test value=3					
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف	تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	t	قابل اتکا بودن اطلاعات
1.6613	1.4981	1.57971	.000	114	38.353

برای فرضیه فرعی چهارم تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ ها میانگین نظرات بالاتر از ۳ می باشد. همانطور که در جدول (۱۳) مشاهده می شود، در سطح ۰.۹۵ اطمینان (یا خطا ۰.۰۵) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۳۸/۳۵۳) است، بنابراین فرض H_1 تائید و فرض H_0 رد می شود. یعنی «قابل اتکا بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

فرضیه فرعی پنجم:

«به موقع بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

H_0 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر به موقع بودن اطلاعات بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین کوچکتر یا مساوی ۳ است.

H_1 : میانگین امتیازات داده شده به تاثیر به موقع بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین بزرگتر از ۳ است.

$$H_0: \mu \leq 3$$

$$H_1: \mu > 3$$

جدول (۱۴) - خلاصه نتایج آماری مربوط به فرضیه فرعی پنجم تحقیق

تعداد جامعه	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار میانگین
115	4.0978	۰.63841	۰.05953

به موقع بودن اطلاعات

نتیجه این آزمون شامل دو خروجی است که خروجی اول جدول (۱۴) آمار توصیفی مربوط به آزمون فرض را ارائه می کند و اعداد محاسبه شده به ترتیب تعداد داده ها، میانگین، انحراف معیار و خطای میانگین را نشان می دهد. نتایج آزمون آمار توصیفی نشان می دهد که مقدار میانگین نمونه از ۳ بیشتر است یا کمتر، ولی این موضوع باید از طریق آمار استنباطی (آزمون فرض یا فاصله عدم اطمینان) تائید می شود.

جدول (۱۵) - نتایج آزمون t تک نمونه‌ای فرضیه فرعی پنجم تحقیق

Test value=3						به موقع بودن اطلاعات
فاصله اطمینان ۹۵ درصد اختلاف		تفاوت میانگین	عدد معناداری (sig)	درجه آزادی	t	
بالایی	پائینی					
1.2158	۰.9799	1.09783	۰.000	114	18.441	

برای فرضیه فرعی پنجم تحقیق، فرضیه صفر را چنین تعریف می‌کنیم که با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ‌ها میانگین نظرات برابر یا کمتر از ۳ می‌باشد. فرض مخالف آن یا فرضیه یک با توجه به پرسشنامه و طیف پاسخ‌ها میانگین نظرات بالاتر از ۳ می‌باشد. همانطور که در جدول (۱۵) مشاهده می‌شود، در سطح ۹۵٪ اطمینان (یا خطا ۵٪) حد بالا مثبت و حد پائین مثبت می‌باشد و آماره تی بیشتر از ۱/۹۶ (۱۸/۴۴۱) است، بنابراین فرض H_1 تائید و فرض H_0 رد می‌شود. یعنی «به موقع بودن اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم‌گیری مدیران و کارشناسان بانک کارآفرین تاثیر مثبت و معنا داری دارد».

۷. نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهاد

همانطور که مشاهده کردید امروزه در سازمان‌ها، مدیران جهت تصمیم‌گیری بزرگ و کوچک سازمان نیازمند سیستم اطلاعات حسابداری می‌باشد. بدیهی است که یک سیستم اطلاعات حسابداری مناسب در تصمیم‌گیری کارآ و اثربخش در سازمان بسیار تاثیر گذار است. در مطالعات متعددی که در این زمینه صورت گرفته این موضوع به درستی اثبات شده است. همچنین در تحقیق حاضر که در بانک کارآفرین صورت گرفت این بحث نیز به اثبات رسید که بدون شک سیستم اطلاعات حسابداری می‌تواند در فرآیند تصمیم‌گیری به کمک مدیران بیاید. اما تنها شرط وجود سیستم اطلاعات حسابداری کافی نیست. بی تردید سیستمی می‌تواند در بهبود سازمان تاثیر مثبت داشته باشد که خودش بدون نقص باشد و به طور مستمر با شرایط و اطلاعات درون و بیرون سازمان تطابق داشته باشد.

فاصله وضعیت موجود و وضعیت مطلوب سیستم اطلاعات حسابداری در بانک کارآفرین از ویژگی مطلوبی برخوردار است. با توجه به نتایج به دست آمده به این می‌رسیم که ابعاد سیستم اطلاعات حسابداری اعم از مرتبط بودن، قابل فهم بودن، قابل مقایسه بودن، قابل اتکا بودن و به موقع بودن اطلاعات به خوبی فرآیند تصمیم‌گیری مدیران را پوشش داده و آنها را در جریان تصمیم‌گیری موثر یاری می‌دهند. همچنین این نتیجه حاصل شد به روز بودن سیستم اطلاعات در سازمان در اثربخشی سازمانی نقش به‌سزایی دارد.

با توجه به دستاوردها و نتایج حاصل از پژوهش که حکایت از تأثیرگذار بودن سیستم‌های اطلاعات حسابداری بر بهبود تصمیم‌گیری مدیران دارد، در ارتباط با هر یک از فرضیه‌های تحقیق پیشنهادهای ارائه می‌شود:

پیشنهادهای مبتنی بر نتیجه فرضیه فرعی اول (قابل فهم بودن اطلاعات)

- به منظور قابل فهم بودن اطلاعات بهتر است مدیران و سایر استفاده‌کنندگان از این سیستم اطلاعات مالی خود را متناسب با نیازهای سازمان، بهبود بخشند.

- نحوه ی ارائه اطلاعات مالی به منظور ثبت در سیستم اطلاعات حسابداری به وضوح و شفاف ارائه شود تا به هنگام استفاده نقطه‌ی ابهامی وجود نداشته باشد.

پیشنهاد‌های مبتنی بر نتیجه فرضیه فرعی دوم (مرتبط بودن اطلاعات)

- سعی شود تا اطلاعات مورد نیاز در زمان مناسب جهت تصمیم‌گیری قابل ارائه باشد.
- سیستم اطلاعات حسابداری به نحوی باشد که بتواند تصمیمات گذشته سازمانی را ارزیابی کند.
- اطلاعات حسابداری جهت تصمیم‌گیری مدیران به صورت مناسب طبقه بندی شده باشد.
- اطلاعات حسابداری به نحوی باشد که بتواند فرصت‌ها و خطرات آتی را شناسایی کند.

پیشنهاد‌های مبتنی بر نتیجه فرضیه فرعی سوم (قابل مقایسه بودن اطلاعات)

- سیستم به نحوی باشد که بتواند اطلاعات حسابداری را در طول زمان با یکدیگر مقایسه کند.
- امکان این را فراهم کند که بتواند اطلاعات حسابداری را با اطلاعات سایر واحدها و موسسات مشابه دیگر با هم مقایسه کند.
- سعی شود که در سیستم استانداردهای حسابداری رعایت شود چرا که این قضیه می‌تواند قابلیت مقایسه اطلاعات را بالا ببرد.

پیشنهاد‌های مبتنی بر نتیجه فرضیه فرعی چهارم (قابل اتکا بودن اطلاعات)

- در هنگام ورود اطلاعات در سیستم از هرگونه دخالت جانبدارانه اجتناب شده و اطلاعات به صورت بی طرفانه ارائه گردد.
- از اطلاعاتی استفاده کرد که در صورت نیاز بتوان آنها را از سایر مراجع پیگیری و تایید نمود.
- حتی الامکان از اطلاعات کامل و صحیح استفاده شده و از هرگونه خطا به دور باشد.

۵-۳-۵. پیشنهاد‌های مبتنی بر نتیجه فرضیه فرعی پنجم (به موقع بودن اطلاعات)

- سیستم به نوعی طراحی شود که اطلاعات در هر زمان در دسترس استفاده‌کنندگان و مدیران قرار گیرد.
- اطلاعات حسابداری با توجه به گزارش‌های سازمانی به روز شود؛ چراکه با گذشت زمان اطلاعات ارزش خود را از دست خواهند داد.

با توجه به اینکه موضوع این تحقیق از منظر سازمان و مدیریت، مهم و چالش برانگیز می‌باشد، نیاز به بررسی بیشتر ابعاد گوناگون نظری و کاربردی آن احساس می‌شود. بنابراین به ارائه پیشنهاداتی به تحقیقات آینده می‌پردازیم:

- ۱- گسترش دامنه تحقیقات در زمینه سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری به منظور شناخت موانع و دشواری‌های موجود می‌تواند ضرورت آشنایی بیش از پیش مدیران شرکت‌ها و موسسات با سیستم‌های حسابداری را نمایان سازد.
- ۲- شرایط متغیر محیطی ضرورت بازنگری، اصلاح و تجدید نظر مستمر در ساختار سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری را ایجاد می‌کند. این امر علاوه بر آنکه بهسازی سیستم‌های مزبور را به همراه دارد بر میزان اعتماد مدیران نسبت به سیستم‌ها نخواهد افزود.

۳- برگزاری دوره‌های آموزش کاربردی حسابداری برای مدیران غیر مالی ضروری است چرا که بسیاری از مدیران دارای تحصیلات غیر مرتبط هستند و اطلاعات حسابداری برای ایشان قابل فهم نمی‌باشد.

۴- برای تجدید نظر در ساختار سیستم حسابداری باید از مدیران نظرسنجی شود تا مشخص گردد اطلاعات مربوط و مورد نیاز آنها چیست.

- ۵- وسایل و تجهیزات مورد استفاده در سیستم حسابداری باید بازنگری شود و نیز روش های مورد استفاده باید با سایر اجزای سیستم هماهنگ شود.
- ۶- به منظور افزایش کاربرد اطلاعات حاصل از سیستم اطلاعات حسابداری در تصمیم گیری های مدیران لازم است که این گونه سیستم ها به نحوی مستمر مورد ارزیابی قرار گیرند و پس از رفع نواقص ساختاری آنها نسبت به شناخت و رفع مشکلات مربوط به استفاده از خروجی های این سیستم اقدام شود. این مشکلات به طور عمده به خورد سیستم، استفاده کنندگان از سیستم مدیران، تهیه کنندگان اطلاعات، گزارشات و همچنین ماهیت اطلاعات حاصله مربوط می شود.
- ۷- توصیه می گردد تحقیقی با موضوع مشابه صورت پذیرد ولی در آن از ابعاد و مدل های دیگر تصمیم گیری از سایر پژوهشگران و دانشمندان استفاده گردد، که شاید ابعاد دیگری از تاثیر این دو متغیر را به دست دهد.
- ۸- پیشنهاد می شود به منظور مقایسه نتایج حاصل از این تحقیق، در سایر بانک ها و سازمان ها از جمله سازمان های بخش دولتی تحقیقاتی مرتبط با این موضوع صورت پذیرد تا مشخص شود نتایج بدست آمده از این تحقیقات در سازمان های خصوصی و دولتی تا چه حد و در چه زمینه هایی با هم تفاوت دارد.
- ۹- پیشنهاد می گردد جهت روشن شدن سایر تأثیرات کاربرد سیستم اطلاعات حسابداری، تحقیقاتی در زمینه تأثیر اجرای راهبرد مذکور بر سایر مفاهیم سازمان و مدیریت از قبیل بهره وری، فرآیند اجتماعی کردن کارکنان، فرهنگ سازمانی، خلاقیت، عملکرد سازمانی، تعهد سازمانی و ... صورت پذیرد.

منابع و ماخذ

۱. الوانی، سید مهدی (۱۳۸۹). مدیریت عمومی، نشر نی، تهران، چاپ چهل و یکم.
۲. بهرامفر، نقی و رسولی، ولی اله (۱۳۸۰). ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری مدیریت و نقش آن در تصمیم گیری مدیریت، فصلنامه بررسی های حسابداری، شماره ۲۵.
۳. ثقفی، علی (۱۳۷۱). تاثیر روشهای حسابداری در تصمیم گیری مدیریت، فصلنامه علمی و پژوهشی بررسی های حسابداری، سال اول، شماره دوم.
۴. چراغی، روح اله (۱۳۹۰). بررسی تاثیر بکارگیری سیستم اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیران بانک سپه شهر کرمانشاه، پایان نامه کارشناسی ارشد.
۵. خورشیدوند، روح اله (۱۳۹۰). بررسی سیستم گزارشگری مالی شرکت های عمرانی (مطالعه موردی: شرکت ارسا ساختمان)، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه آزاد بروجرد.
۶. دانش نژاد، صدیقه (۱۳۹۲). فرآیند و فنون تصمیم گیری (سازمانی)، مجله فرهنگ و رفتار اداری، شماره ۵.
۷. دستگیر، محسن و غالبی، رجا (۱۳۸۹). ارزیابی ویژگی های کیفی سیستم اطلاعاتی حسابداری (مطالعه موردی: شرکت پتروشیمی بندر امام)، فصلنامه علمی - پژوهشی حسابداری، سال دوم، شماره پنجم.
۸. رضائیان، علی (۱۳۹۳). مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت، تهران.
۹. رهنمای رودپشتی، فریدون و محمودی، محمد (۱۳۸۹). تبیین الگوی هوش تجاری در سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت، فصلنامه مدیریت کسب و کار، شماره ۵، سال دوم.
۱۰. زرین چغایی، سمیه (۱۳۸۹). بررسی و ارزیابی سیستم اطلاعات حسابداری بانک اقتصاد نوین، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته حسابداری، دانشگاه آزاد بروجرد.

۱۱. سجادی، سید حسین و طباطبائی نژاد، سید محسن (۱۳۸۵). سیستم های اطلاعات حسابداری، انتشارات دانشگاه شهید چمران، چاپ اول.
۱۲. عرب مازار یزدی، محمد (۱۳۸۵). کاربرد سیستم های خبره در آموزش حسابداری، مجموعه مقالات هشتمین سراسری حسابداری ایران، انتشارات مرنديز، صفحات ۵۳ تا ۶۶. چاپ اول.
۱۳. مکرمی، یداله (۱۳۷۴). هدف از صورت های مالی و ویژگی های کیفی اطلاعات مالی، مجله حسابداری، شماره ۱۱۰، صفحات ۶-۱۳.
۱۴. نیکومرام، هاشم و محمودی، محمد (۱۳۹۱). سنجش تاثیر سیستم اطلاعات حسابداری مدیریت مبتنی بر پشتیبانی تصمیم و هوش تجاری در تصمیم گیری مدیران واحدهای اقتصادی. فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت، سال پنجم، شماره سیزدهم.
- 15. Hilton, Roland (1991). Management Accounting, New York: Mc Graw Hill.**
- 16. Hedihoude & Patell (2008). concepts of information value and accounting, the accounting review, vol.30, no.2, pp.165-180**
- .17. Mack E (2006). Implementing Asecure Accounting Information system, the CPA Journal, pp.39-45**
- The Essence of Information Systems; New York: Prentice-Hall, pp.164-210. .18. Murdick (1993)**